

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
«14» травня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ГОДІВЛЯ ТВАРИН І ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	Н – Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н2 – Тваринництво
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Факультет	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники	професор, Сичов М.Ю., доцент Голубєва Т.А., асистент Пітера В.О.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної практики. Навчальна практика з дисципліни «Годівля тварин і технологія кормів» спрямована на закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок щодо організації повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин, оцінки якості кормів та застосування сучасних технологій їх заготівлі, зберігання і використання. Під час проходження практики буде проведено аналіз якості кормів та ознайомлення з методами визначення їх поживної цінності, розглянуто технології заготівлі, переробки та зберігання різних видів кормів, зокрема сіна, силосу, сінажу, концентрованих та комбікормів. Особлива увага буде приділена умовам зберігання кормів і заходам щодо збереження їх якості.

За результатами проходження практики буде поглиблено теоретичні знання та сформовано практичні вміння з організації годівлі тварин, оцінки якості кормів і застосування сучасних технологій кормовиробництва.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Галузь знань	Н – Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Освітній ступінь	Бакалавр
Спеціальність	Н2 – Тваринництво
Освітня програма	«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Характеристика навчальної практики	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	60
Форма контролю	Залік

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної практики

Метою навчальної практики з дисципліни «Годівля тварин і технологія кормів» буде закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час вивчення дисципліни, а також набуття практичних навичок з оцінки якості кормів, організації повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин і застосування сучасних технологій заготівлі, зберігання та використання кормів. Практика буде спрямована на формування професійних компетентностей щодо складання збалансованих раціонів, визначення потреб тварин у поживних речовинах та підвищення ефективності кормовиробництва.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: Морфологія сільськогосподарських тварин (ОК 2), Фізіологія сільськогосподарських тварин (ОК 15), Хімія (ОК 1), Біохімія у тваринництві (ОК 3).

Набуття компетентностей:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

СК 3. Здатність використовувати знання з основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства.

СК 4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.

СК 7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції скотарства.

СК 8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції свинарства.

СК 9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції птахівництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-2. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-9. Обирати раціональні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ПРН-10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.

ПРН-13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.

ПРН-14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини.

ПРН-15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.

ПРН-16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН-21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

Бази практики: ННВЛ Живлення тварин та якості кормів; Навчальна лабораторія комп'ютерних технологій у годівлі тварин; ННВЛ Конярства; Навчально-наукова лабораторія птахівництва, НДГ НУБіП України.

2. Програма та структура навчальної практики

Навчальна практика проводиться по групах студентів на базі кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного; на лабораторній базі технологічних кафедр та науково-дослідних господарств університету.

При цьому, кожна група ділиться на ланки по 5 – 6 чол. залежно від потреби працюючих на певному об'єкті.. Перед початком практики студенти отримують відповідний інструктаж із техніки безпеки.

Зміст практики. Об'єкти проходження практики.

Під час проходження навчальної практики буде здійснюватися ознайомлення з видами кормів, способами заготівлі, зберігання та використання у тваринництві. Також буде проводитися аналіз кормової бази господарства, оцінка якості кормів.

У процесі практики буде здійснюватися ознайомлення з технологічним обладнанням для приготування та роздавання кормів, а також з методами контролю повноцінності годівлі тварин.

Навчальна практика зараховується студентами, які успішно працювали і одержали навички з організації і практики годівлі тварин у господарстві, ознайомились із технологіями заготівлі, зберігання кормів, їх обліку та підготовці до згодовування.

Робочий план

Навчальної практики по годівлі тварин і технології кормів для студентів 1 курсу факультету тваринництва та водних біоресурсів

п/п	Зміст занять	Місце проведення	К-ть годин
1	Визначення вмісту сухої речовини і вологи у кормах. Контроль і корекція раціону за фактичними даними хімічного аналізу	ННВЛ Живлення тварин та якості кормів; Навчальна лабораторія комп'ютерних технологій у годівлі тварин;	15
2	Знайомство і набуття навичок з догляду та годівлі тварин.	ННВЛ Живлення тварин та якості кормів; ННВЛ Конярства; Навчально-наукова лабораторія птахівництва, НДГ НУБіП України, господарства Києва та Київської області	15
3	Знайомство і набуття навичок по організації і техніці годівлі тварин, догляду за тваринами.	ННВЛ Живлення тварин та якості кормів; ННВЛ Конярства; Навчально-наукова лабораторія птахівництва, НДГ НУБіП України, господарства Києва та Київської області	15
4	Заготівля кормів, підготовка до згодовування, облік запасів кормів у господарстві.	ННВЛ Живлення тварин та якості кормів; ННВЛ Конярства; Навчально-наукова лабораторія птахівництва, НДГ НУБіП України, господарства Києва та Київської області	15

3. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- захист звітів.

4. Методи навчання:

- практико – орієнтоване навчання;

- навчання через дослідження;
- проблемне навчання;
- командна робота.

4. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» Загальна оцінка підсумків роботи студента має сумарне оцінювання: - якості виконаної роботи під час практики; - якості наповнення та оформлення щоденника і звіту про практику; - відвідування практики; - якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, чіткість, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентами навчальної практики оцінюється за 100-бальною шкалою (зараховано або не зараховано) і враховує наступні блоки:

Вид роботи	Оформлення матеріалів практики	Зміст матеріалів практики	Захист практики	Всього
Сума балів	30 балів	50 балів	20 балів	100 балів

Кожен блок оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки. Студент, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, не додержувався вимог практики й отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану

Шкала оцінювання здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

5. Навчально-методичне забезпечення

Електронний навчальний курс:
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2562>

6. Рекомендовані джерела інформації

1. Проваторов Г. В., Проваторова В. О. Годівля сільськогосподарських тварин : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2022. 575 с. URL: <https://profbook.com.ua/god%D1%96vlya-s%D1%96lskogospodarskih-tvarin.html>

2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник/[Ібатуллін І.І., Мельник Ю.Ф., Отченашко В.В., та ін.]; під ред. академіка НААН України І.І. Ібатулліна. – К.: 2015. – 422 с.

3. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин; За науковою ред. І.І. Ібатулліна, О.М. Жукорського. Київ: Аграрна наука. 2016, 336с.

4. McDonald P., Edwards R. A., Greenhalgh J. F. D., Morgan C. A. Animal Nutrition. 9th ed. Harlow : Pearson, 2022. 712 p. URL: <https://www.pearson.com/en-gb/subject-catalog/p/animal-nutrition/P200000008448>
5. Fuller M. F. Quantitative Animal Nutrition. 2nd ed. Wallingford : CABI, 2022. 560 p. URL: <https://www.cabi.org/bookshop/book/9781789241013/>
6. Dijkstra J., Forbes J. M., France J. Quantitative Aspects of Ruminant Digestion and Metabolism. Wallingford : CABI, 2023. 544 p. URL: <https://www.cabi.org/bookshop/book/9781800622531/>
7. Phillips C. J. C. (Ed.). Encyclopedia of Animal Nutrition. Wallingford : CABI, 2023. URL: <https://www.cabi.org>
8. Lee M. R. F. Forage Evaluation in Ruminant Nutrition. Wallingford : CABI, 2023. URL: <https://www.cabi.org/bookshop>
9. Kebreab E. Nutrient Requirements and Feeding of Dairy Cattle. Washington : National Academies Press, 2023. URL: <https://nap.nationalacademies.org>
10. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. Nutrient Requirements of Dairy Cattle. Washington : National Academies Press, 2023. URL: <https://nap.nationalacademies.org/catalog/25806>
11. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. Nutrient Requirements of Beef Cattle. Washington : National Academies Press, 2023. URL: <https://nap.nationalacademies.org>

Інформаційні ресурси

1. Союз птахівників України <https://www.poultryukraine.com/>
2. Компанія Текро <https://www.tekro.ua/>
3. Компанія Big Dutchman <https://www.bigdutchman.ua/uk/portal-ua/>
4. Компанія Bou Matic <https://boumatic.com/eu>
5. <http://www.afimilk.com/>
6. ТОВ «Кремікс» <http://kremix.com.ua/>
7. Група компаній AVA Group <https://avagroup.ua/>